

BARBRO GUMMERUS

Barbro Gummerus, född Englund 1940, växte upp i Hindås utanför Göteborg. Hennes mamma hade fått plats där som hushållerska hos en änklingsfamilj med två barn, och i och med Barbros födelse gifte sig de båda med varandra. Äktenskapet upplöstes när Barbro var nio år gammal, och eftersom hon en tid därefter utsattes för svår mobbning i skolan bröt mamman upp och tog henne med sig på en treårig odysse i Mellansverige. Sällan bodde de mer än några få månader på samma plats. Inte förrän Barbro var tretton år gammal inträdde en period av lugn, i och med att de kom till moderns hemstad Sandviken, och framför allt mormodern kunde erbjuda en oas av trygghet. Om den oroliga uppväxten och om det livslånga komplicerade förhållandet till modern berättar Barbro Gummerus i den självbiografiska romanen *Fel dotter*.

Barbro flyttade i femtonårsåldern till Göteborg, dit mamman nu begett sig, och tog realen där. Hon inriktade sig sedan på att bli socionom och gjorde som förberedelse praktikår på mentalsjukhuset St Jörgen, på ett hem för ”nervösa och missanpassade barn”, på socialbyrå i Varberg och på barnavårdsnämnder. När hon gått en tid på socialhögskolan träffade hon sin blivande make Teddy Gummerus, och båda var 1964 samtidigt klara med sina utbildningar. Mycket på grund av att Barbro bestämde sig för att som fosterbarn ta en tolvårig pojke, som hon träffat första gången under praktiktiden, sökte sig hon och Teddy bort från Göteborg. De var i det närmaste helt utan pengar, men när Lövkullens skola i Grangärde i Finnmark dök upp som en möjlighet slog de ändå till. Vänner ställde upp med lån, och Barbro vann lägligt pris för en novell i *Femina*. Under den första tiden i Lövkullen var Barbro den som mest bidrog till försörjningen, just genom veckotidningsnoveller, som då betalades mycket bra. Hon skrev hundratals fram till mitten av sjuttioalet, men dotterns födelse 1973 – och annat – fick henne att vilja skriva texter med större djup och med mer sammansatta karaktärer än novellerna gav utrymme till. Nu publicerade hon på tre år, 1977–1979, tre romaner. *Hånskrattet* handlar om en hemmafrus livskris när barnen flyttat hemifrån, och hon själv närmar sig de femtio. *Kvävningen* utspelas i samma familj och tar upp abortfrågan och kärlekens dilemma. *Härliga tider* skildrar en färgad pojkes upplevelser i tonåren, när adoptivföräldrarna sätter sina karriärer före allting annat.

Nästa roman dröjde, och under mellantiden verkade Barbro Gummerus som huvudrecensent i *Arbetet* och som lektor vid Rabén & Sjögren. När skrivandet till slut tog fart på nytt var det genom ett stoff som trängde sig på, genom den fantasivärld som växte fram efter ett besök vid en övergiven gammal stuga i storskogen nära Abborrberg i Finnmarken. Resultatet blev *Eremiten* 1989, där Barbro Gummerus fann fram till sin sparsmakade och i sin fåordighet effektiva prosa. 1994 kom boken om förhållandet till mamman, *Fel dotter*, och 1997 den gripande passionshistorien *Såsom en signetring*.

Efter skilsmässan från Teddy 1995 flyttade Barbro Gummerus till Stockholm för att bo i en konstnärslägenhet på Söder, och hon vårdade Teddy det sista året när han låg sjuk i cancer. Hon har kvar lägenheten, och hon har ett uppdrag som vice ordförande i Författarcentrum, men hon vistas ofta i Lövkullen. 2004 utkom diktsamlingen *Anteckningar från en obekväm kärlek*, och novellen *Före detta hustru* utgör Litteraturbergets första ”Månadens text”.

BIBLIOGRAFISKT

ROMANER. *Hånskrattet* 1977 – *Kvävningen* 1978 – *Härliga tider* 1979 – *Eremiten* 1989 – *Fel dotter* 1994 – *Såsom en signetring: en roman om kärlek* 1997

LYRIK. *Anteckningar från en obekväm kärlek* 2004

DRAMATIK. Radiopjäsen *Fragancia* sändes år 1997

ÖVRIGT. Av den stora mängd veckotidningsnovellistik som Barbro Gummerus skrev på 1960- och 1970-talen finns två följetonger utgivna i bokform, nämligen *Allt det vi drömt om* 1971 (Romana-serien) och *En vecka på Rivieran* 1976 (Succé-romanen)

LITTERATUR. Man kan hitta en intervju med Barbro Gummerus i Pia-Kristina Garde, *Konstnärshem, Stockholm* 1999: 40–43. Vidare har två B-uppsatser som berör hennes författarskap skrivits vid Högskolan Dalarna (se *Fel dotter*).

© Tommy Danielsson